

Ind. A. 716

~~588/W~~

~~145~~

VERA
THEOPOLIS,

SEU
CÆLESTIS URBIS JERUSALEM

VERA THEOPOLIS,

SEU

CÆLESTIS URBIS JERUSALEM

Descriptio

PER ÆQUIVOCA.

Dada da gracia de p. x. M-3-79
x M-4-69

LIXBONÆ

Typis Regiis SILVIANIS, Regiæque Academiæ.

MDCCLXII

Solis obtemperatissimæ

VERA THEOPHILUS

SEU

CELESTIS URBIS IERUSALEM

Descriptio

PER ROYIVOC A

P A

V E R A
THEOPOLIS,

S E U

CÆLESTIS URBIS JERUSALEM

Descriptio

PER ÆQUIVOCA

AB ANTONIO DOSREYS,

Congregationis Oratorii Ulixbonensis

Presbytero.

Opus posthumum.

LIXBONÆ.

Typis Regalibus SYLVIANIS, Regiæque Academiæ.

M. DCC. XLII.

Solitis obtentis facultatibus.

2/3
3206

VERA
THEOPOLIS

SEU

CELESTIS URBS JERUSALEM

Descriptio

PER A. Q. UIVOCAM

AB ANTONIO DORSREYS

Congregationis Oratorii Uixbonensis

Presbytero.

Opus posthumum.

LIXBONA.

Typis Regalibus SYLVIANI, Regisq; Academiæ.

M. DCC. XLII.

Solis obsequio Facultatis.

AD LECTOREM.

Descriptionis istius Author dum vixit, pro Vera Theopoli exprimenda, nullum non movebat lapidem, omnem prorsus adibat officinam, indefesso studio, labore improbo undequaque conquirens electos lapides, quos tandem collectos aureo percurreret stylo, aptis jungeret nexibus, ad omnemque artis proveheret elegantiam: interim inventam quamlibet margaritam, suis utcumque locis deputabat, supremam rei manum admoturus, cum omnibus Agiologiis, Chronicis, Annalibus, Martyrologiis perlectis exquisitâ, ut solebat, diligentîâ, omnem se exhaustisse lapidicinam existimaret. Huic Authoris menti non omni ex parte indulgit Deus, nam ipso in Cœlum translato, eidem dedit Veram Theopolim introspicere, atque in uno libro vitæ unumquemque Beatorum viritim perlustrare: at nobis habendi absolutum opus illud spem omnem præscidit. Propterea ne omnino periret quidquid Author allaboraverat, totum id placuit typis mandare, ut à primis velut lineamentis, quæ jecerat, quanta operi futura esset venustas conjici possit.

Vale.

**

FA-

FACULTAS

Sanctæ Inquisitionis.

EMINENTISSIME DOMINE

UT judicium feram, mandata tua exequendo, de Cœlestis Urbis Jerusalem Descriptione per æquivoca, elaborata à Sapientissimo Patre Antonio dos Reys, Congregationis Oratorii desideratissimo Alumno, non eo in sententiam multorum sapientum, qui judicant æquivoca ab omni dicendi genere esse illiminanda, & vix inter ludricas dictiones illis præstari locum. Licet in ista Descriptione Author verbis ludat, tamen non lusit operam, nam cum jucundissima mentis amenitate, se ab Ecclesiastica Historia optimè instructum ostendit, quod homini Religioso precipuè convenit. Perpetuam cum Musis rationem habuit P. Antonius dos Reys; ad studium & virtutum, & litterarum totum animum appulit à pueritia, & ideò nemo debet mirari in illo esse tantam scientiam, ut in omnium artium studiis liberalissimis, doctrinisque versatus esset; de hujus rei veritate fidem faciunt eruditissima ejus opera jam in lucem edita, eandem faciet hæc Descriptio, quæ, ut publici juris fiat, nihil habet non orthodoxum. Dabam Ulyssippone in Ædibus Divæ Virginis à Providentia, anno ab ejus partu 1742 die 16 Sextilis.

D. Caetanus de Gouvea, C. R.

Vistas

Vista a informaçaõ , póde-se imprimir o papel intitulado: *Vera Theopolis* ; e depois de impressõ , tornarã para se conferir , e dar licença que corra , sem a qual naõ correrã. Lisboa, 17 de Agosto de 1742.

Fr. R. Lancastre. Teixeira. Sylva. Soares. Abreu.

F A C U L T A S

Ordinarii.

Veram Theopolim , seu Cœlestis Urbis Jerusalem Descriptionem per æquivoca à Patre Antonio dos Reys , Congregationis Oratorii Ulyssipponensis Presbytero Opus posthumum ea aviditate legi , qua promissam sæpe , dum viveret , expectabam : at legentem par admirationi dolor pupugit : mirabar Viri Clarissimi , in comparanda Sylva studium pertinax , laboremque indefessum , in digerenda perspicuitatem ingenii , & acumen , in exornanda facundiam & nativam , & politissimam : verum ob id acrius vellicabat dolor , dum Virum eruditissimum , de republica literaria optime meritum , qui ingenii sui fecunditate uberiùs illustrandæ patriæ spem fuerat , acerbo , quia immaturo fato , præreptum recordabar : etsi enim Theopoli ipsi , quam descripserat , adscriptum non ambigerem ; imo Cœlesti Viridario Florem hunc , (id enim Antonius sonat ,) inscriptum nomina Regum insertum crederem , dolorem id lenire potuit , non consopire. Vivit profecto sibi feliciori vita , ac civitate donatus ; dolendum tamen , non quòd sibi æternùm vivat , sed quòd immortalitate

***

litate dignus parum nobis, publicæque utilitati vixerit. Id unum solatio est Fratrem habuisse, qui, eruditissimo opere publicæ lucis usura donato, Fratris cineres & vitales reddat, & vocales: vivit utique in posterorum memoria Vir desideratissimus, cujus eruditionem, ingenium, ac pietatem tot linguæ prædicabunt, quot exaravit characteres: pietatem materia, forma ingenium, & eruditionem non inculcat modo, sed obtrudit. Neque id vitio dare poterit Aristarchus, quòd æquivoca aucupetur; ut enim hæc, si quando frigida, & scriptoris dedecent gravitatem, & legentis stomachum movent, ita cum è re nata, vel proposita, ut in præsentis fit, nervosi rem conficiunt, operi venustatem aspergunt, ingenii commendant acumen, gratoque lenocinio legentium mentes demulcent: nec Virum sapientem in Descriptione Urbis Cœlestis lusisse is improbet, qui Divinam Sapientiam in Cœlestis, & terrestri Orbis molitione ludentem noverit. Quî ergo fiet, ut Sancta Civitas Jerusalem, nova quidem, quia nova methodo adumbrata, è Cœlo descendens, cum non aliunde illius describendæ cogitationem fluxisse autumem, aliquid non sanctum, à piisve moribus alienum præferat. Cœlo igitur, quò invitat, præloque, quod exoptulat, dignissimum Opus censeo. Ulyssipone, in Collegio D. Antonii Magni Societatis JESU, 6 Octobris 1742.

Paulus Maurus.

Pòde imprimirse, e depois torne, para se conferir, e dar licença para correr; sem a qual não correrá. Lisboa, 8 de Outubro de 1742.

Sylveira.

FA-

FACULTAS

Regia.

SERENISSIME DOMINE

IN lucem prodeat hoc Opus per æquivoca elaboratum, ut in Lusitania cognoscatur ingenium sui Authoris sine æquivoco. Quia si Salvator noster de se ipso attestatur: *Opera, quæ ego facio, ipsa testimonium perhibent de me*, etiam ista æquivoca, absque ullo æquivoco, testimonium perhibent de ingenio Authoris, qui dum vivebat per omnium aures volitabat. Cum in hoc Opere nihil inveniatur, quod sit contra jura Regni, impediri non debet, ut prælo tradatur, & monumentis mandetur. Hoc est meum iudicium. In Conventu Sancti Dominici Ulyssipponensi, die 22 Octobris anno 1742.

Frater Joannes Franco.

Que se possa imprimir, vistas as licenças do Santo Officio, e Ordinario, e depois de impresso tornará à Mesa para se conferir, e taxar, e dar licença para que corrá; e sem isso não correrá. Lisboa, 15 de Novembro de 1742.

Teixeira.

Vaz de Carvalho.

VERA

VERA THEOPOLIS,
 S E U
 CÆLESTIS URBIS JERUSALEM

Descriptio

PER ÆQUIVOCA

*Nomina, quæ caractere Italico scribuntur. omnia
 sunt propria Sanctorum.*

Ad Cœlestem *Ferosolimam*, qui pergis
 Ut eam diligentius inquiras,
 Quam pulchra sit
 Attende.

I
 CIVITAS hæc *Cœlestis* in *Quadro* posita
 Unicum quamvis noscat *Regem*
 Sua etiam *Trabea* insignem,
 Unicamque *Reginam*
 Quorum *Curie*
 Multi interfunt *Palatini*,
Urbani, ac *Honorati*;
 Plures tamen admittit *Dominatores*,
 Immo & *Tyrannos*.

VERA

Ne tamen
 Quamvis illi *Perpetuas* inter se habeant *Rixas*
 Adversari sibi mutuò credas;
 Vivit enim inter illos *Concordia*.
 Unus quidem illic datur *Bellicus*,
 Cui nec desunt *Imperatores cum Sagis*;
 Habet enim
 Et *Metellos*, & *Marcellos*, & *Marios*, & *Fabios*:
 Nec *Miles*
Lectissimus, & *Audax*, *Fortis*, atque *Virilis*,
Armatus, atque *Armandus*
 Nec sine *Ferro*, *Telo*, atque *Securibus*;
 Non *Expeditus* tantum,
 Sed & *Galeatus*, atque *Loricatus*,
 Immo & *Emeritus*.
Defendens, atque *Adjutor*,
 Qui cum *Auxilio*
 Pro *Focis*, & *Aris* staret,
 Si opus esset
 Quin *Tubicen* deesset, aut *Classicus*.
 Verum
Pax, eaque *Constans*
 Omnes ad invicem *Amantes* reddidit
 Non *Victores* tantum,
 Sed ipsos etiam *Victos*, *Proditos*, & *Captos*
 Ii tamen quantumvis sint *Securi*,
 Omniaque *Pacata*
 More tamen *Castrensi*,
 Numquam volunt esse
 sine *Vigiliis*, neque sine *Præsidio*.

II.

Sunt & illic *Senatores* quamplurimi
 Cum *Toga*,
 Quibus semper assistit *Prudentia*,
Civiles, & Criminales,
 Qui *Zelo* comite
 Quotidie præ oculis habent
Mutios Scævolas, ac Domitios, Ulpianos;
Papinianos, & Aquilios,
Salvios, Julianos, Valentes, & Priscos,
Celfos, & Marcianos,
Sabino, ac Pomponio,
Terentio, Clemente,
Iusto, & Africano
Callistrato, Arcadio, Rufino,
Paterno, ac Menandro;
 Immò
 Et *Theodosium, & Justinianum cum Novellis*
 Nec
 Horum *Contextus* lumine erit *Cassus*
 Defectu interpretis *Genuini*,
 Ad sunt enim
Accursius, & Bernardus;
 Hi omnes
Cæsareum Jus, Regulasque apprime norunt,
 Et
 Ita fanis hærent *Opinionibus*,
 Ut
 Quantumvis ibi sint plures *Ampliati*
 Ad iudicium exercendum minimè provocentur

VERA

A' Sollicitis, Rabulis

Omnium Innocentia præpeditis.

Ne unus quidem illic est,

Qui

Homobonus non sit.

Unus quidem ibi degit *Injuriusus*, alter *Calumniosus*;

At

Qui nulli faciunt injuriam;

Omnes sunt ubique *Pacifici*.

Mercatores ipsi

Quamvis præ oculis *Lucellum* habeant,

Nemini non sunt *Fidi*,

Nec *Redemptoribus* adiment *Bonmercatum*

Ne illo quidem excepto

Qui est *Illusor*, qui *Astutus*

Qui *Sinon*, qui *Callidus*:

Et unus *Debitor* ibi licet sit

Est etiam *Solutor*, & *Verissimus*.

Denique

Vel ipsimet *Sicarii*

Apud *Commentariensem*

Lictores non horrent,

Nec *Tullianum*, aut *Custodiam Mamertini*.

Nec

Tu, mi *Latro Horres Carnifices*

Ullisve pœnis deterreris;

Quamvis enim unus ibi dicatur esse *Privatus*,

Apud Dominum sunt

Restituta, *Bona*, *Atracta*.

THEOPOLIS.

III.

Est in illa Civitate dies semper *Faustus*, semperque *Serenus*,
Nec egebit lumine Solis,
Quamvis *Illuminator* splendeat, & *Phæbus*.
Nox illic ultra non erit
Dabitur tamen *Phæbe*, atque *Lucina*
Lucida, & *Luminosa*;
Necnon & *Stellæ* rutilabunt, & *Polus*
Suis etiam *Zonis* aptus:
Gemini, ac *Gemelli*,
Castor, & *Pollux*
Coram *Læda*
Non alternis, sed perenniter coruscabunt.
Visentur etiam *Cometæ*;
Sed quibus *Ventura* associantur
Felicia, atque *Felicissima*.
Simul cum *Meridie*
Lucifer refulgebit *Matutinus*.
Et
Licet in Occasum numquam dies declinet
Visetur *Hesperus*,
Et ipse
Rutilus, atque *Lucidus*,
Quibus non absimiles erunt reliqui:
Unus tamen ibi erit *Niger*
Una *Fusca*, & *Afra*;
Qui tamen nec ideo
Pulchritudine cedent, vel *Specioso* cuique,
Nec *Illuminatis*.

IV.

Cœlestis hæc *Respublica* extra tempus jam posita,
 Quantumvis sit *Æterna*,
Nec periodis claudatur *Julianis*, & *Victorianis*;
 Aliquot tamen numerat *Olympiades*,
Nec caret *Annos*:
 Illic quoque numerabuntur
Januarius, & *Martius*,
Aprilis, *Maius*, *Julius*, *Quintilis*,
Augustus, & *October*
 Pro quorum supputatione adest *Aureus Numerus*,
 Omnes ibi *Benigni*, ac *Salutares*,
 Quibus qui convivunt *Cives* sunt *Sani*,
 Etiam illa, quæ est *Languida*,
 Isque *Palidus*,
 Illi, qui *Contracti*, isque *Varus*, & *Varici*,
 Et *Infirmi*;
 Nec qui ibi semper assistunt
 Cum *Prompto Remedio*
Senerthus, *Galenus*, *Dioscorides*, *Amatus Lusitanus*, & *Mercurialis*
 Ullum inveniunt morbum, cui medeantur.

V.

Non defunt illic *Florida vireta*,
 Quæ tu,
 Quia super *Cœlos* sunt,
Hortos pensiles dixeris,
 Ni, quia in illis *salus* habitat, mavis dicere *Salustianos*,
 In quibus

Omni-

THEOPOLIS.

7

Omnigeni vernant *Flosculi*,
Qui
Bonum Christi odorem jugiter exhalabunt,
Nimirum
Rosæ, Rosulæque
Cum *Spinis, Acutis, & Blandis,*
Pulcher Narcisus
Clarissima gaudens *Fontanâ*
Hyacinthum melior *Apollo* diligit,
Veriora nec absque *Tripode* fundens oracula.
Quin & ibi
Violæ Nigræ *Humilitas* placuit,
Floridis Pratis interest quoque *Flora*
Romana, Famosa, sed & Modesta, ac Pudens;
Visuntur etiam ibi
Asclepiades, Amaranthus, Euphrasia, Sabina,
Aloes, Beta, Crocus, & Apia
Cum *Anecto, ac Salvia.*
Nec non &
Parthenio, ac Cyminis
Cum *Chryfogono, Triplilo, & Hortentiis*
Immo
Inibi degit etiam *Hortulanus.*

VI.

Illic etiam *Saltus* visitur *Arboreus,*
Ni Græce mavis dicere
Carpophorum
Et *Fructuosus, & Silvester,*
Hic tamen

Per-

Perpetuò *Fructum* habens
Dulcem, atque *Maturum*.

Virent hîc *Olyvæ*, & *Laurus*

Coronæ Vincentibus,
Juniperus etiam, & *Spinus*

Armata non tamen sentibus:

Cum *Sandalo*, ac *Tiliis*,

Nec non & *Balsamo*

Ut *Plagato*,

Qui

Nec *Cerato* caret;

Ac tandem

Taxus, quam *Viatores* non horrent,

Fructuosa, & *Vitalis*.

VII.

L*Ocos*, *Nemorosos* & *Lucos*

Sua non averfatur *Diana*,

Cui nec defunt *Cothurni*, nec *Arcus*:

Festinam

Tu comitaris *Venanti*

Non ut *Apros*,

Aut *Ursos* infecteris,

Capros, *Pardos*, aut *Catos*,

Numidios, *Leones*, *Leas*, *Leopardos*, aut *Tigrides*,

Inter quos nihil timens

Vivit *Daniel*,

Vivit & *Dama Timida*,

Illi enim

Adeo sunt *Mansueti*,

Ut

THEOPOLIS.

9

Ut eos

Quamvis *Niveos* versantes inter *Agnos*
Nullus arceat *Opilio*, nullus *Pastor*,
Aut *Armentarius*

Ipsè *Lupus* cum *Agnellis* vivit,
Et *Hædis*, atque cum *Hinnulis*,
Nec nocet *Brutis*, *Asellifve*,

Qui

Facundo gaudent *Ingenio*,

Quosque

Nobilis comitatus *Agaso*.

Denique

Nil *Juvencis*, & *Buculis* metuit *Bubulcus*,

Nam

Vel *Dracones* ipsi, *Reguli*, *Basilisci*, ac *Insidiosi*,
Ulli nocere nesciunt.

VIII.

Nec *Avias* illas *Silvas*
Lusciniaë fugiunt,
Ubi *Nidos* habent

Ætherus una cum *Aquilis*,

Milvis, atque *Herodis*,

Quibus & *Passis Pennis Liberati* immiscentur

Columbus, & *Palumbus*,

Et *Torquatus*;

Nec desunt *Galli* cum *Christis*,

Non ut excitent *Dormientes*,

Eos enim jam Dominus excitavit.

Pandionia Philomela

C

Tri-

Tristis ibi non est, sed & *Lætissima*,
Jubilisque
 Numquam non *Jucundis*
Montani lætantur
 Cum *Reductis*, *Convallibus*, & *Vallibus*.
 Nec
 Sibi timent à *Falcone Columbe*,
 Immo nec *Hirundines*,
 Quibus sua non deerit *Chelidonia*,
 Atque *Pici*, *Meruli*, atque *Merule*, & *Zenæ*,
 Qui
 Signa dant *Auspicii*, *Dextri*,
 Ac
Felicis Augurii.

IX.

Illic degunt *Silvicolæ*,
Nymphæ, *Fauni*, atque *Silvani*,
 Quos inter versatur, & *Simia*,
 Non illa quidem gesticulatrix,
 Sed & *Seria*, & *Severa*,
 Quin & *Divinus Plato*
 Nihil sibi timens à *Cynico Diogene*,
 Quamvis hic à *Censuris* non abhorreat
 Ibi *Sophiam* profitetur.
 Nec deest *Scholastica*,
 Quæ sciendi *Avida*
 Cum *Perseverantia*, & *Patientia*,
 Additis plurimis *Collegis*, ac *Scholasticis*
Sapientibus convivit *Præceptoribus* in nobili *Collegio*,
 Quo-

THEOPOLIS.

II

Quorum
Quisque *Sapientiâ* est alter *Salomon*,
Ut respondeat *Dubitatis*.

X.

Perius hic *Chorus Suavis* datur,
Plurimique *Cantores*,
Cantusque Alterni
Horis omnibus demulcent *Auditum*,
Et
Vel ipsis cum gaudio audiuntur à *Surdis*.
Choraules etiam cum *Lyra*,
Et *Tactis Cordulis*,
Montes perpetuo facit exultare,
Præsertim *Heliconem*,
Gratum doctis *Sororibus*,
Præcipuè *Calliopam* comitatur
Publius, *Virgilius*, *Maro*,
Celebrans *Æneam*, *Pium*, atque *Ascanium*,
Quibus non adversantur *Rutuli* cum *Camilla*:
Ille quidem gaudet *Metris* grandiloquis,
Nec ideo oblitus *Georgicum*, neque suum *Tytirum*
Silvestrem tenui *Musam* meditatur avena,
Qui
Multo ibi verius dicere potest
Pollio amat nostram (quamvis sit *Rustica*) *Musam*.
Nec longe abest
Ovidius Naso
Non averfus *Ponticis*, *Barbaris*,
Ac patriæ, licet non *Urbi Restitutus*;

Vere.

Verecundus quidem
 Artem recitat vere, atque *Decentius Amandi*,
 Et *Novos Fastos*
 Cum *Elegiis* non tristibus;
 Imo cum perenni *Gaudio*
 Hos inter auditur *Horatius Flacus*.
Venustus quidem,
 Sed *Modestus*;
Juvenalis etiam cum *Satyris*;
Hilarius etiam & *Acutius*, & honestius
 Argutat *Martialis*:
 Nec ibi *Sales*
Zoilos exagitant, aut *Aristarchos*,
Stadius Papinius
 Celebrat mitiorem *Achilem Peleum*
 Mitiozem inquam;
 Nec enim ibi necessum erit
 Ut
 Placeat *Achilleos* mactata *Polyxena Manes*.
Lucanus
Bellum describit, ac *Triumphos*
 Agmen claudunt ab omnibus *Plausus*,
Ausonius, & *Claudianus*,
 Qui omnes adduntur
Ennio Primitivo,
 Atque *Primævo*,
 Et inter *Latinos Primo*;
 Quin & *Amphion*
 Ad Urbis illius *Muros*
Firmos quidem, quamvis *Rimas* habeant,
 Canendo traheret, ni adessent

Rupes cum Saxo,
Berillos, & Smaragdos,
Chrysolitos, Asterias, atque Sapphiros,
Margaritas, & Gemmas,
 Ac
Massam Candidam cum Arenis.

XI.

FLorent in hac Urbe *Authores Methodici,*
 Qui
 Ad *Acta Sanctorum Fide Digna* describenda *Designati,*
 Licet habeant, non indigent
Papiro Candida:
 Adfunt ibi
Titus Livius,
 Et
Caius Sallustius Crispus
 Cum *Cornelio*
 Illo tamen *Candido,* ac *Simplicius* loquente;
 His accedit
Quintus Curtius Rufus,
 Qui
 Non unum, sed plures celebrat *Alexandros,*
 Et *Macedones*
 Non *Extrictis, Gordiis* celebres,
 Sed
 Iis strictissime *Connexos;*
Tranquillus etiam
Cæsares memorat,
 Quorum
 Nullus sibi timet à *Cassio*
 D *Octavio,*

*Octavios, Tiberios, Claudios, Sulpitios, Neronos,
Severos*

Titos, ac Flavios, Domitios, Domitianos.

Floret illic, & lucet

Lucius Florus,

Nec Valerius deficit & Maximus,

Qui tanti mensuram Nominis implet

Cum Justino, & Apuleo,

Luciano, Plutarcho, Herodoto, Diodoro, Xenophonte,

Macrobio, atque Petronio, eo tamen Honesto,

Quemadmodum & Plauto

Cum plurimisque Philologis,

Aliisque nunc non Nominandis,

Utpote nondum Agnitis, ac uni Deo, Notis;

Unum vero, qui deest

Bruno, Supplebit Tacitum

Ni mavis ei sufficere Taciturnum, aut Silentiarium:

Adest etiam qui laudet tot res gestas

Quintilianus

Cum Tropis,

Et Romano Eloquentio

Clarus, Marcus Tullius

A' Philippicis non abhorrens.

Immo

Uniuscujusque, vel Peculiaris Eventus,

Pictus videri quoque poterit,

Degunt enim in ea Civitate

Non Apelles tantum, Aristides, & Protogenes,

Sed &

Michael, Angelus, Titianus, Raphael, Albertus, Felicianus,

Petrus, Paulus, Rubens.

XII.

Instruet illic Dominus *Comestoribus*,
 Quibus datum est

Epulis accumbere *Divum*

Lautas, *Agapas*, *Cenas*;

Nec deerit *Modica*, ac *Moderata*:

Quin & *Coquina* superflua non erit

Cum *Foco*, *Igneo*, *Camino*;

Nec non & *Parvæ*, *Craticulæ*:

Ministri, ac *Promi*

Largi, ac *Liberales*

Gratas non negabunt *Ambrosias* immixtas *Nectari*,

Atque *Murinam*,

Et

Crateres, *Plenos*, ac *Urceolos* cum *Mustis*

Austeris, simul & *Mellitibus*;

Nec non & *Bacho*,

Ubi citra culpam *Genio* indulgentes

In æternum inebriabuntur *Charissimi*.

Melones dabuntur etiam cum *Prunis*, *Pomisque*,

Et *Libis Atticis*;

Nec

Uvæ deerunt *Vindemiales*;

Cum *Thyrsis*, ac *Pampinis*,

Mora quoque

Etiam *Nigra*:

Quin &

Aristeo *Mel* non deerit

Profuturum,

Quamtunvis ei adjungatur *Virus*.

Solemnissimo huic convivio
 E Clero cum Cotis
 Intererunt innumeri Sacerdotes
 Cum Casulis, & Albis:
 Intererunt
 Diaconi cum Dalmaticis,
 Atque Evangelio
 Clerici, & Exorcistæ,
 Imo
 Et Episcopus, & Papa,
 Qui omnes
 De Gratia ab eo Concessa,
 Qui appellatus est a Deo Pontifex
 Secundum ordinem Melchisedech
 Potiuntur Titulo, Mensæ, Communis;
 Ast
 Obstare id non potest
 Quominus quilibet eorum
 Quadragesimam, Parascevem, & Adventum
 Sanctificare debeat
 Cum Solemni Jejunio Servando,
 Ante Dominicam Paschalem,
 Et
 Festum Natalem.
 Denique,
 Ne quid ibi desideretur deliciarum,
 Sunt & illic Piscine cum Thermis
 Etiam Antonianis
 Calidis, & Gelatis,
 Quin & Unguentaria
 Prætiosa exhibet unguenta virtutum,

Quorum suavitatem
Plurimæ quæ ibi dantur *Muscæ* non perdunt.

UXIII.
Rbem illam multi incolunt *Ingenui*
Patritii

Apud omnes ubique *Gratiosi*
Silvii, atque *Pompeii*,
Fabii quoque, atque *Marcii*,
Qui simul cum *Hercule*, & *Sabino*
Generosis Avis,
Et *Abavis* gloriantur:
Sergii etiam, ac *Julii*
A' magno demissum nomen *Julo*.
Maioribus accedunt
Gens Antonia
Cum *Marco Antonio*
Apud *Actium* vinci minime timente,
Lucretia, *Cæcilia*, *Albana*, *Flavia*, atque *Cornelia*,
Quibus *Principia*
Prisca adnectuntur
Ut *Memoriis* est proditum.
Harum quilibet
Est
E *Familia Sacra*,
Hinc
Omnes *Amabiles*, & in æternum *Amandi* sunt
Amore,
Non *Fraterno* tantum,
Sed & *Materno*, ac ex *Præcordiis*,
Adjunctis *Donis*, *Eulogiis*, *Xeniis*

E

XIV.

VERA

XIV.

ASt

Non *Nobilibus* tantum gaudet *Respublica*,
 Suus etiam locus est *Plebi*;
Heroibus Sociantur *Fabri* cum *Servis*,
 Atque *Factores*,
Calcearii cum *Sandalis*,
 Atque *Sartores*,
 Et *Textores* cum *Lanulis*,
 Et *Ariadna* cum *Filo*
 Nec eis unquam deerit *Pannus*,
 Nec *Tunicæ*, & *Cappæ*,
 Cum quibus lætabuntur
Pannosi,
 Nec ibi *Sarta*, *Vestis*,
 Rodetur à *Blatis*.
 Non excluduntur etiam *Carbonarii*, nec *Aratores*,
 Nec *Agræstes*,
 Ac *Duri* *Agricolæ* *Saturno* amabiles,
 Qui ibi non abhorrent ab *Arandis*, *Glebis*,
Novalibusque,
 Observato etiam *Orione*,
 Et *Pleiadibus* à *Ticone*.
 Imo *Adjuti*, *Juvandique* erunt
 In colendo non agro, sed *Agno*,
 A'te O' *Laborator*,
 Qui numquam *Torpes*,
 Quantumvis etiam ibi tu *Lassus*, atque *Cessator* sis.
Messoresque,

Expe-

Expectatis, Aristis, Flavis
Cerealibus Granis, immistis quidem Lolio,
 Sed à *Locusta* minimè corrosis,
 Implent horreum Patris familias;
 Nec intra *Saccos* recondunt,
 Licet ad manum habeant.

Eis quoque
Viciæ proveniunt *Serotinæ*, & alia
Semina Enata,
 Nec illis deerunt *Juvenæ* cum *Satis,*
 Nec *Carra* cum *Rotis,*
 Quæ
 Illustres signabunt *Orbitas;*
 Ast
 Quamvis *Nimia* ibi perpetuo detur *Abundantia,*
 Dabitur quoque
Carum Frumentum.

XV.

Hanc Civitatem ornant
Latæ Viæ, & Plateæ
Æmilia, Albana,
Aurelia, atque Valeria,
Claudia, & Cassia;
 Nec non &
Forum, Palladium
 Non invidens *Sempronii, Trajani, atque Cornelii.*
 Ornant quoque
Antes, Hermæ, & Columnæ,
 Etiam cum *Striis,*

Quæ

VERA

Quæ
 Vel iis ipsis Orbis *Miraculis*, iudice *Myrone*,
 Non cedunt.
 Augescit Urbis decor non parum

E

Pario Quadrato,
 Et *Regiis*, & *Augustalibus*
 Cum *Podiis*, ac *Xyftis*,
 Quibus *Zeno* adest suus;
 Quin &
 Ipsa *Hadriani*, non tam moles, quam mens
 Gratissimum habet prospectum *Maris Crescentis*,
 Quo
 Recreantur oculi vel *Cæcorum*,
 Qui illic habent obtutus *Aquilinos*.

XVI.

IN illis autem campis morabuntur
Lusores quamplurimi
 Coram eo, qui lusit omni tempore
 In orbe hoc terrarum.
 Nec *Alea* carebunt,
 Nec *Talis*,
Jactusque Caninus
 Non importabit jacturam.
 A' *Lupercis* item
 Multiplex illic *Lusus* celebrabitur,
 Non
 In *Panis Arcadii*,
 Sed

In

THEOPOLIS.

21

In honorem Dei, qui subter panem latuit,
Celebrantur *Apollinares*, & *Cereales*
Non seculares vero, sed æterni
Hilaria, *Dionysia*, & *Olympia*,
Licet unus tantum detur *Cestus*.

Nec
Deerunt *Gladiatorii*

In illius honorem,

Qui

In *Mundum* non venit pacem mittere, sed gladium
Erunt cum *Retiariis* *Secutores*,

At

Quamvis multi futuri sint *Pancratii*

Quatuor erunt *Coronati*.

XVII.

INtrant capacissima mœnia *Mare*, *Jonium*,
Pacificum, atque *Pamphylum*,
Quibus commiscetur *Oceanus*,
Ipseque *Adria*, *Adauctus* cum *Jadere*.

Nec desunt

Celeres Carinæ,

Multæque *Cymbæ* stipatæ *Lenunculis*

Quin *Scyllas* metuant;

Naucleri quoque

Peritissimi rei *Navalis*

Multis cum *Navitis*

Portum simul *Apricum* tenent,

Et *Altum*

Quin aberrant *Pharo*:

F

Est

Est ibi *Ventus Quietus, Placidus Zephyrus,*
Aura, & Oportuna,
 Nullusque *Turbo Marinus,*
Zephyrinus, aut Solanus, Violentusve
 Nocebit *Velis,*
Pontusque summa quiete fruens,
 Nec sine *Contis* erit,
 Nec sine *Remigio.*

XVIII.

Confluunt illuc *Aucti*
Minus, Durius, & Ana,
 Cum *Amasio, Germano, Nilo, Pado, & Nicia*
Munda, atque Jordane,
 Quem non deserit *Baptista* ipse
 Cum *Cilicio,*
 Qui,
 Si opus esset, cunctos ablueret;
 Quin
 Deficerent *Compatres,*
Martha etiam, & Magdalena,
 Ac
Tamarus.
Alpheus ipse à *Siculis* non averfus
 Illuc confluit *Abundantius*
 Ne quidem *Stilla* amissa,
 Quem
 Imitantur *Galicani, Rhodanus, Sequanus, & Matrona*
Margines, Rasi, sunt ibi,
 Ubi non ingreditur

Aliquod

Aliquod coinquinatum,
 Nec
 Ulla timetur à Luto Macula
 Ullusve Casus
 Salo, Infulisque Fortunatis
 Mileto, Philippinis, Antiliæ
 Cypro.
 Non deerunt Insulani.
 Laudabunt alii Claram Rhodon;
 Apparet quoque Nemorosa Zacynthus
 Dives opus Priami dum regna manebunt,
 Habet hic enim Priamus
 Simul, & Hector,
 Troianus quoque Regnum,
 Quod
 A' constitutione mundi ipsi separatum erat.

XIX.

Salsa, Uda, Maria
 Suo placent Jasoni
 Nihil Taurinis Minis exterrito,
 Ac
 Projectus, & Arion
 A' Delphino suscipitur.
 Nereus etiam, atque Palemon,
 Cum Menis, & Thinis,
 Capitonibus, atque Murænis,
 Et Musculis, & Carpis,
 Flumineisque
 Protheum comitantur,

Qui

VERA

Qui
 Et ibi *Phocas* non deserit.
 Objacent illic sibi *Abydus*, & *Sestos*,
 Etiam *Riparius*,
*Herus*que amore ducitur
Leander verum *Castus*.

XX.

IN hac Republica
 Omnis *Successus* est *Prosper*,
 Ac *Felicissimus*,
 Cunctisque *Fortuna* adest
Fauſta, & *Stabilis*,
 Quilibetque est ex omni parte *Beatus*,
 Vel ipse *Herebus*,
 Ne ipsis quidem exceptis *Patientibus*,
 Atque olim
 Crucis suæ *Gerulis*, ac *Bajulis*,
 Ac *Pupillis*,
 Quibus perpetuo *Tutela* placet;
 Imo
 Nec *Ancillis*, & *Servis*, atque *Servulis*,
 Quibus
 Et spes *Libertatis* erat, & *Cura Peculi*,
 Nam
 Et ibi *Libertas*
Sera respexit *Inertem*,
 Quos
 Ab *Heri* consortio
 Nullus unquam eripiet;

Omnes

Omnes enim
Victuri sunt in æternum *Servidei*.

XXI.

Quotquot hujus Urbis sunt incolæ
Jam habitant in *Patria*, non
Quavis multi sint *Peregrini*, & *Proculi*,
Quibus

Quemadmodum & cæteris *Adventoribus*,

Adest *Comodum Hospitium*,

Et *Præsens Hospitator*

Cum *Charitate* insigni, ac *Generali*,

Ac ita *Comis*, & *Benevolus*,

Ut

Non *Christianos* tantum

Probos, atque *Fideles*,

Sed &

Arianos, *Mauros*, *Gentiles* recipiat,

Qui tamen omnes

Perfecti sunt *Deicole*, atque *Christicole*.

Denique

Licet omnes præ oculis *Lethum* habeant,

Visis quoque *Aggestis*

Tumulis, necnon *Humatis*,

Et

Sanctis Mortuis;

Ac

Fato functis

Mors tamen

Illis non dominabitur.

XXII.

EX omnibus, qui hic degunt,
 Unusquisque est *Potitus Optatis,*
Desideratis, ac Speratis;
 Nullus tamen eorum,
 Ac si non esset *Paratis* contentus, ac *Datis*
Desiderio caret:
 Imò quilibet
 Quantumvis fit pro *Meritis* à Deo *Bonis* large *Donatus,*
 Quippe qui
 Vel ipsum *Habet deum,*
 Et videt *Salvatorem*
Spem secum habet *Repositam.*
 Multi ibi erunt *Ephebi,* aliquot *Barbati,*
 Et
 Nonnulli *Prætextati,*
 Ac *Puellæ,* *Nubiles* non sine *Dote,*
 Sed quæ nunquam nubent;
 Omnes enim ibi erunt
 Sicut *Angeli Dei.*
 Nec
Eunuchi deerunt ex iis,
 Qui se castraverunt propter *Regnum Cœlorum:*
 Erunt etiam ibi
Tenelli Pupuli,
Innocentes,
 Quos
Mamanti similes,
Mamilisque delectatos,
 Ac *Rumulis*

THEOPOLIS.

27

Et Filios *Posthumos*
Formosa mater *Benjamin Rachel* non plorat,
Quippe quæ
Nihil ab *Herode* timet;
Quin &
Viventur inter hos *Nestor*, & *Seniores*
Vetuli, ac *Venerandi*
Senilibus cum *Canis*,
Firmatique non *Baculo* quanvis habeant,
Nec enim sunt
Sine *Vigore*, & *Masculo*,
Qui omnes
In æternum illud volent
Quodvultdeus.

XXIII.

URbem hanc multæ componunt *Civitates Dei*,
Quæ,
Si à *Ptolomeo* quæramus, *Pomponio*, *Mellæ*
Itinerario, *Antonino*, ac *Gerardo*
Dicent
Quot inter se *Leucis* distent,
Nimirum *Roma*,
Cui non deerit *Romulus*, & *Quirinus*.
Accedit *Florentia*,
Nunc multo magis *Bella*,
Et *Cæsarea*;
Viventur etiam & *Philippi*,
Qui *Apolloniam* spectant ibi quoque *Sitam*;
Luca etiam ibi

Pro-

Proxima est *Senis*,
 Quibus fruuntur
 Magni *Duces Florentini*,
 Quemadmodum & *Cortona*,
 Affociantur *Parisi*, atque *Nicea*,
Agatha, & *Camerinum*
 Cum *Papia*, *Bonifacio*, atque *Verona*,
Alexandria, atque *Theodosia*,
Emerita, atque *Carthago*,
Calagurris, & *Tarsus*;
 Nec non *Agripina* cum *Verulo*,
 Quibus accedit
Arabia cum *Lydia*, atque *Pelusio*
 Non sub potestate *Sarracenorum*.
 His omnibus
 Minimè abest *Constantia Augusta*,
 Nec
 Ipsas curat vincere *Victoria*,
 Aut *Vincentia*,
 Quanvis ibi semper sit *Victrix*
Felicitas, *Julia*,
 Quas non fugit
Heremita, & *Heremitides*,
 Quanvis
 Semper *Heremis* gaudeat.

XXIV.

Illius Civitatis fundamenta
 Omnia jacta sunt in *Montibus Sanctis*;
 Imò & montes sunt intra circuitum ejus,

Scilicet

Herminius, Libanus, & Marianus,
Aventinus, & Ida,

Cui

Nec suus deest *Paris, Amator,*
Sed castus *Helenaë :*

Celsus quoque *Olympus* visitur,
Argæus, Celius, & Albanus,
Cum *Atho, & Tetrico*

Hoc vero minime tristi;

Nam illic

Omnes simul montes (si per Latinos licet)

Gaudentii erunt, & *Gaudiofi;*

Exultabunt enim

A' conspectu *Domini:*

Collibus Humiles adnectuntur *Agri*

Plani Arati, ac Læti,

Veranus, Valentinus, & Capuanus,

Damascenus, Laurentinus, atque Mantuanus,

Extra ditionem *Gonzagæ;*

Quibus

Plures semper convivent *Agritii*

Cum *Rusticis, Paganis,*

Et *Mapalicis.*

Qui

Quamvis *Militares* non timeant incurfus

Cum *Speculis Monitores* habent,

Et *Castri Gandulphi* gaudent vicinia,

Clausique, ac Tuti nil metuunt,

Vel

Ab ipsis *Perfidiis.*

H

XXV.

XXV.

HÆc de Cœlesti Hierosolima
Delibasse sufficiat;

Nam

Si cætera prosequeremur,
Quæ *Gloriosa* dicta sunt de ea,
Narratio evaderet *Importuna*,
Effetque infinitus *Processus*.

Quisquis hæc legis

Ei,

Qui te creavit,

Ut

Hujusmodi divitiarum esses *Possessor*

Devota mente

Et habe, & refer, & age

*Deo*gratias.

F I N I S.

AUTHORES

Apud quos reperiuntur Sancti, de quibus in hoc Opusculo mentionem facimus.

A

- A**cta SS. collecta à Patribus S. J.
Ado Vienensis, Martyrologium.
 Adrianus Baillet, Victæ Sanctorum.
 Aloysius Lippomanus.
 Andreas Sausfayus, Martyrologium Gallicanum.
 Antonius de Macedo, in Divis Tutelaribus.
 Fr. Antonius à Purificatione, de Viris Illustr. Prov. Lusitanæ Eremit. Augustinianorum.
 Fr. Antonius Yepes, Centur.
 Arnoldus Wion Benedictinus, Lignum Vitæ Pars 1. & 2.
 Venet. 1595.

B

- B**althasar Bonifacius, Episcopus de Capo de Istria:
 Reyne de Cielu con le sue Damigelle.

E

- E**phemerides Historicas Nicolai Casini cum additionibus Doctoris Stephani de Aguilar y Zuniga.
 S. Eulogii, Memoriale Sanctorum apud Bibliot. PP. tom. 15.
 Geor-

G Georgius Cardoso, in Agiologio Lusit.

H

H Aræus Ultrajectinus.

H Hugo Menard. Martyrologium SS. Ordinis D. Benedicti. Parisiis anno 1629.

I

Jacobus Mosandrus Additionator Surii ultimo tomo.
Jacobus Pinto in Digressiuncula de Martyribus Sardiniae, & præcipuè Turritanis, in Opere de Christo Crucifixo lib. 3. tit. 4. loc. 12. à num. 16. ad 42.

Indiculus SS. Belgii Lovanii 1573.

Joannes Molanus, Appendix ad Ussuardi Martyrologium.

Joannes Nadasi, Annus Cœlestis, editionis quintæ, Bononiæ anno 1673.

Joannes Tamaius de Salasar, Amnanesis, seu Martyrologium Hispanum.

K

Kalendarium antiquum ex M. S. Monasterii Lyrensis, editum ab Emundo Marten, & Ursino Durand tom. 3. Novi Thesauri Anecdotorum fol. 1606.

Kalendarium antiquum Corbeienfè, eodem tomo, fol. 1594.

Fra-

Fragmentum Veteris Kalendarii ex *M.S.* Corbeienfi,
 eodem tomo fol. 1571.
 Kalendarium Maceratense, & Tolentinat. A. Augustino
 Antonio Norfino.

L

L Anducius, Silva Illicitana.
L Laurentius Surius.
 Litanix omnium SS. Sereniffimorum Belgix Principum
 mandato excussæ sine nomine Authoris. Antuerpiæ
 an. 1621.

M

M Artyrologium Bedæ sine Notis: item cum Notis.
M Martyrologium Morbacense, editum ab Edmundo
 Marten, & Ursino Durand tomo 3. Novi Thesauri
 Anecdotorum.
 Hieronymianum ab eisdem, eodem tomo à fol. 1547.
 Item Martyrologium Corbeienfis Monasterii, editum
 ab eisdem, eodem tomo, fol. 1571.
 Item Fragmentum Pervetusti Martyrologii Eccle-
 siæ Turonensis, eodem tomo, fol. 1587.
 Martyrologium Romanum sine Notis.
 Item cum Notis Cæsaris Cardinalis Baronii.
 Vetus Romanum Martyrologium apud Bibliothe-
 cam SS. PP. tom. 16.
 Menologium Cardinalis Sirleti.

N

Natalis SS. Belgii Recogniti, notis aucti, & illustrati.
Duaci anno 1616.

O

OCravius Caietanus in Idea Operis de SS. Siculis.
Officia propria Archiepiscopatum, Episcopatum
Lusitanorum, & Conquistarum.

P

PR. Petrus Martyr Moxet, Dominicanus, in Diario
Virginali.
Petrus de Natalibus, Episcopus Equilinus, Cathalogus SS.
Philippus Ferrarius, Catalogus Generalis SS. qui in Mar-
tyrologio Romano non sunt. Venetiis an. 1625.

T

TAbula Archiepiscoporum Mediolanensium.
Theophilus Raynaudus, in Variis Opusculis Agiolo-
gii Lugdunensis. Operum tomo 8.

U

USuardus, Martyrologium illustratum à Joanne Mola-
no. Lovanii an. 1573.
Willelmus Nakatenus. Cœleste Palmetum.

LAUS DEO.

34
N Aralis SS. Belgii Recoguiti, mens 1601, et illustrati.
Diaci anno 1616.

O Cervius Caletanus in Idea Operis de SS. Sicilia.
Officia propria Archiepiscopatum, Episcopatum
Lusitanorum, & Conquistarum.

P
FR. Petrus Martyr Moxet, Dominicanus, in Diario
Virgileo.
Petrus de Natalibus, Episcopus Equilinus, Catalogus SS.
Philippus Ferrarius, Catalogus Generalis SS. qui in Mar-
tyrologio Romano non sunt. Venetis an. 1614.

T
T Abate Archiepiscoporum Mediolanensium.
Theophilus Reynaudus, in Vitis Opusculis Agiolo-
gii Lugdunensis. Operum 1610 f.

U
U Suardus, Martyrologium Illustratum à Joanne Mola-
no. Lovanii an. 1573.
Willelmus Nakatenus. Caeleste Palmatum.

LAUS DEO.